

TÜRKİYE İMSAD

AYLIK SEKTÖR RAPORU EYLÜL 2014

YÖNETİCİ ÖZETİ
EXECUTIVE SUMMARY
TÜRKİYE İNŞAAT VE YAPI
SEKTÖRÜ TÜRKİYE İNŞAAT
MALZEMELERİ SANAYİ TÜRKİYE
EKONOMİSİ
DÜNYA EKONOMİSİ
DÜNYA İNŞAAT SEKTÖRÜ
ÖZEL BÖLÜM

YÖNETİCİ ÖZETİ

- ✓ İnşaat sektörü 2014 yılı ikinci çeyrek döneminde yüzde 2,8 büyüdü.
- ✓ Özel sektör inşaat harcamaları ikinci çeyrekte yüzde 4,3 büyüdü.
- ✓ İnşaat sektöründe istihdam Haziran ayında 1,96 milyon kişi.
- ✓ İnşaat sektöründe devam eden inşaat işleri son üç aydır durağan.
- ✓ Yeni alınan inşaat işlerinde sınırlı toparlanma sürüyor.
- ✓ Ağustos ayında konut satışları yüzde 25,0 arttı.
- ✓ 2014 yılı ilk sekiz ayında konut satışları yüzde 5,9 geriledi.
- ✓ Yeni konut fiyatları yıllık artışı yüzde 8,4.
- ✓ 2014 yılı ikinci çeyrek döneminde alınan konut yapı ruhsatları yüzde 5,3 arttı.
- ✓ 2014 yılı ilk yarısında alınan konut yapı ruhsatları yüzde 27,3 arttı.
- ✓ Konut kredisi aylık ortalama faiz oranı Eylül ayında yüzde 1,00.
- ✓ 2014 Temmuz ayında inşaat malzemesi sanayi üretimi geriledi.
- ✓ 2014 Temmuz ayında inşaat malzemesi ihracatı yüzde 4,3 geriledi ve 1,76 milyar dolar oldu.
- ✓ Yıllık inşaat malzemesi ihracatı 21,71 milyar dolar.
- ✓ 2014 yılı ilk yedi ayında inşaat malzemesi ithalatı yüzde 11,5 gerileyerek 5,44 milyar dolar.
- ✓ Türkiye ekonomisi ikinci çeyrekte yüzde 2,1 büyüdü.
- ✓ Enflasyonda katılık sürüyor; TÜFE yıllık yüzde 9,54.
- ✓ Sanayi üretimi Temmuz ayında geriledi; yüzde 4,6.
- ✓ TC Merkez Bankası sıkı para politikasını sürdürüyor.
- ✓ Cari açığa gerileme devam ediyor; yıllık 48,5 milyar dolar.
- ✓ Türk lirası değer kaybediyor; sepet kur 2,55 seviyesinde.
- ✓ Avrupa Merkez Bankası yeni parasal genişleme önlemleri aldı.
- ✓ ABD Merkez Bankası'ndan faiz artış beklentisi artıyor.
- ✓ Gelişen ülkeler için küresel mali koşullar sıkılaşacak.
- ✓ Dolar güçleniyor; Euro-Dolar paritesi 1.27 seviyesinde.
- ✓ ABD'de inşaat ve konut sektörlerinde toparlanma hızlandı.
- ✓ ABD'de konut fiyatları yıllık olarak yüzde 8,5 arttı.
- ✓ AB inşaat harcamaları 2014 yılı ikinci çeyrek döneminde yüzde 3,4 büyüdü.
- ✓ Metal inşaat malzemesi fiyatları Eylül ayında geriliyor.

TÜRKİYE İNŞAAT VE YAPI SEKTÖRÜ

İnşaat Sektörü 2014 İkinci Çeyrekte Yüzde 2,8 Büyüme Gösterdi

İnşaat sektörü 2014 yılı ikinci çeyrek döneminde yüzde 2,8 büyümüştür. 2013 yılında yüzde 7,0 büyüyen inşaat sektöründe büyüme 2014 yılında yavaşlamaktadır. İlk çeyrekte yüzde 5,1 olan büyüme ikinci çeyrekte yavaşlamış ve yüzde 2,8 olarak gerçekleşmiştir. 2014 yılının ilk yarısında ise büyüme yüzde 3,8 olmuştur. Yılın ilk yarısında gayrimenkul ve iş faaliyetleri sektörü ise yüzde 2,1 oranında büyüme göstermiştir. Genel ekonomik büyüme ile birlikte inşaat ve gayrimenkul sektörlerindeki büyüme yavaşlamaktadır.

TABLO.1 İNŞAAT SEKTÖRÜ BÜYÜME YÜZDE

DÖNEM	İNŞAAT	GAYRİMENKUL	GSYİH
2011	11.5	9.3	8.8
2012 Q1	2.5	2.0	3.1
2012 Q2	-0.7	2.0	2.7
2012 Q3	-0.8	1.7	1.5
2012 Q4	1.5	2.0	1.3
2012	0.6	1.9	2.1
2013 Q1	5.8	1.3	3.1
2013 Q2	7.5	1.3	4.8
2013 Q3	8.6	1.7	4.2
2013 Q4	6.1	2.3	4.5
2013	7.0	1.7	4.1
2014 Q1	5,1	2,1	4,7
2014 Q2	2,8	2,1	2,1
2014 1Y	3,8	2,1	3,3

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Özel Sektör İnşaat Harcamaları 2014 Yılı İkinci Çeyrek Döneminde de Büyüdü

İnşaat sektöründe 2013 yılında yaşanan yüzde 7,0 büyümenin tamamı kamu inşaat harcamalarındaki büyümeden kaynaklanmış, özel sektör inşaat harcamaları ise 2013 yılında da yüzde 1,0 daralmıştı.

Özel sektör inşaat harcamalarında iki yıl üst üste yaşanan küçülme ardından 2014 yılı ilk çeyrek döneminde yüzde 4,8 ve ikinci çeyrek döneminde ise yüzde 4,3 oranında büyümüştür. Kamu inşaat harcamalarındaki büyüme ise beklendiği gibi yavaşlamıştır.

TABLO.2 KAMU VE ÖZEL SEKTÖR İNŞAAT HARCAMALARINDA BÜYÜME YÜZDE

DÖNEM	KAMU SEKTÖRÜ İNŞAAT	ÖZEL SEKTÖR İNŞAAT	GENEL İNŞAAT
2011	-1.0	16.7	11.5
2012 Q1	-2.8	3.7	2.5
2012 Q2	3.7	-2.2	-0.7
2012 Q3	0.4	-0.9	-0.8
2012 Q4	9.0	-0.9	1.5
2012	2.8	-0.1	0.6
2013 Q1	47,4	-5,0	47,4
2013 Q2	25.3	0.5	25.3
2013 Q3	21.9	3.3	21.9
2013 Q4	30,2	-2.3	30,2
2013	29.9	-1,0	29.9
2014 Q1	8,4	4,8	8,4
2014 Q2	1,3	4,3	1,3
2014 1Y	4,8	4,4	4,8

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

İnşaat Sektöründe İstihdam Haziran Ayında 1,96 Milyon Kişi

İnşaat sektöründe istihdam Haziran ayında 1,96 milyon kişi olmuştur. 2014 yılı Haziran ayı itibarıyla inşaat sektöründe istihdam geçen yılın Haziran ayının 10 bin kişi üzerindedir.

TABLO.3 İNŞAAT SEKTÖRÜNDE İSTİHDAM

DÖNEM	TOPAM İSTİHDAM (000 Kişi)	İNŞAAT SEKTÖRÜ İSTİHDAM (000 Kişi)	İNŞAAT SEKTÖRÜ PAY %
2012 MART	22.962	1.408	6,1
2012 HAZİRAN	24.616	1.927	7,8
2012 EYLÜL	24.543	1.901	7,7
2012 ARALIK	23.984	1.666	6,9
2013 MART	24.101	1.612	6,7
2013 HAZİRAN	25.366	1.948	7,7
2013 EYLÜL	24.899	1.883	7,6
2013 ARALIK	24.320	1.784	7,3
2014 MART	25.583	1.812	7,1
2014 MAYIS	26.538	1.954	7,4
2014 HAZİRAN	26.586	1.958	7,4

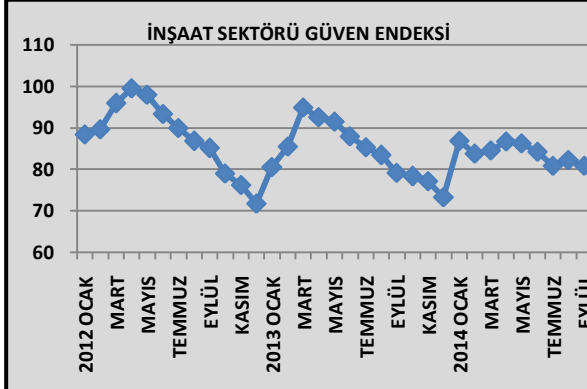
Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

TÜRKİYE İNŞAAT VE YAPI SEKTÖRÜ

İnşaat Sektöründe Güven Endeksi Son Üç Aydır Durağan

İnşaat sektörü güven endeksi yeni yılın ilk yarısında dalgalanma gösterdikten sonra son üç aydır durağanlaşmıştır. Yılın ilk ayında önemli artış ve Şubat ayındaki gerileme ardından inşaat sektörü güven endeksi Mayıs ayına kadar sınırlı bir artış içinde olmuştur. Haziran ve Temmuz aylarında yaşanan gerileme ardından son üç aydır inşaat sektörü güven endeksi aynı seviyelerdedir. Bununla birlikte güven endeksi geçen yılın Eylül ayının 1,7 puan üzerinde bulunmaktadır.

ŞEKİL.1 İNŞAAT SEKTÖRÜ GÜVEN ENDEKSİ 2010=100

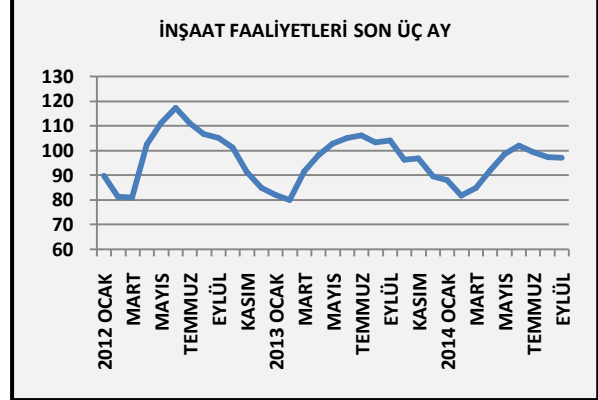
Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Mevcut İnşaat İşleri Seviyesi Son Üç Aydır Değişmiyor

Mevcut inşaat işleri seviyesi 2014 yılının ilk iki ayında da geriledikten sonra Mart-Haziran döneminde yükselmişti. Temmuz ayından itibaren ise mevcut inşaat iş seviyesi sınırlı bir gerileme içinde ve yatay seyretmeye devam etmektedir. Eylül ayında da mevcut iş seviyesi hemen aynı kalmıştır. Temmuz-Eylül döneminde mevcut işlerin seviyesi geçen yılın aynı döneminin yaklaşık yüzde 8 puan altındadır.

Mevcut iş seviyesi Eylül ayında ise geçen yılın aynı ayına göre 7,0 puan geridedir.

ŞEKİL.2 SON ÜÇ AY İNŞAAT FAALİYETLERİ 2010=100

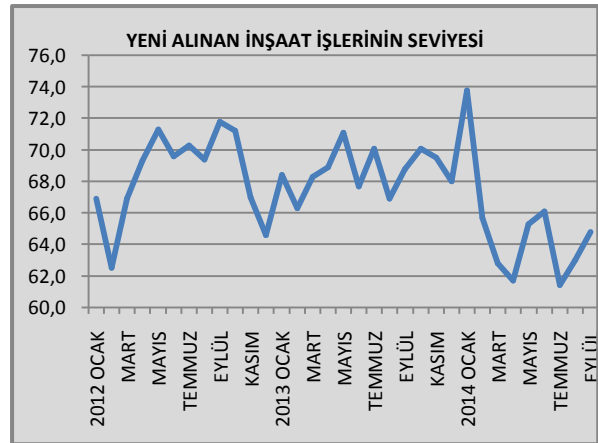

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Yeni Alınan İnşaat İşleri Eylül Ayında Sınırlı Ölçüde Yükseldi Ancak Zayıf Kalıyor

2014 yılında yeni alınan inşaat işleri Mayıs-Haziran aylarında önemli bir toparlanma yaşamıştı. Haziran ayında yeni alınan işler en yüksek seviyeye ulaşmıştı. Temmuz ayındaki gerileme ardından Ağustos ve Eylül aylarında ise alınan yeni inşaat işlerinde sınırlı artışlar görülmektedir. Ancak yeni alınan işler seviyesi yine de geçen yılın altında kalmaktadır. Yeni alınan iş seviyesi Eylül ayında geçen yılın aynı ayına göre 4,0 puan geridedir.

ŞEKİL.3 YENİ ALINAN İNŞAAT İŞLERİ 2010=100

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

TÜRKİYE İNŞAAT VE YAPI SEKTÖRÜ

Konut Satışları Ağustos Ayında Yüzde 25 Arttı

Ağustos ayında konut satışları geçen yılın aynı ayına göre yüzde 25 artış göstermiştir. Ağustos ayında 105.624 adet konut satılmıştır.

Temmuz ayında ise konut satışlarında en keskin küçülme yaşanmıştı. Temmuz ayında konut satışları yüzde 20,2 gerilemiş ve 85.101 adet olmuştur.

Temmuz ayındaki daralma ve Ağustos ayındaki hızlı toparlanma ardından 2014 yılının ilk sekiz ayında konut satışları geçen yılın ilk sekiz ayına göre yüzde 5,9 düşerek 715.501 adet olarak gerçekleşmiştir. Konut satışlarındaki yıllık gerileme yavaşlayarak sürmektedir.

TABLO. 4 AYLIK KONUT SATIŞLARI

DÖNEM	2013	2014	2014-2013 DEĞİŞİM %
OCAK	87.444	87.639	+ 0,2
ŞUBAT	88.519	82.597	- 5,5
MART	97.956	87.617	-10,6
NİSAN	95.381	83.610	-12,3
MAYIS	103.261	90.377	-12,5
HAZİRAN	96.424	92.936	-3,6
TEMMUZ	106.636	85.101	-20,2
AĞUSTOS	84.480	105.624	+25,0
EYLÜL	102.280		
EKİM	76.344		
KASIM	102.681		
ARALIK	115.784		

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Birinci El Konut Satışlarında Yıllık Gerileme Yüzde 2,9'a Kadar Düştü

Yılın ilk sekiz ayında toplam konut satışları yüzde 5,9 gerilerken birinci el konut satışları ilk sekiz ay içinde yüzde 2,9 gerileyerek 330.644 adet olmuştur. Birinci el konut satışlarında gerileme giderek yavaşlamaktadır. İkinci el konut satışları ise

ilk sekiz ay içinde geçen yılın ilk sekiz ayına göre yüzde 8,2 oranında gerileyerek 385.457 adet olmuştur. Konut satışlarındaki gerileme daha çok ikinci el konut satışlarından kaynaklanmaya devam etmektedir. Birinci el konut satışlarındaki toparlanma ise ümit vermektedir.

TABLO.5 AYLIK KONUT SATIŞLARININ DAĞILIMI

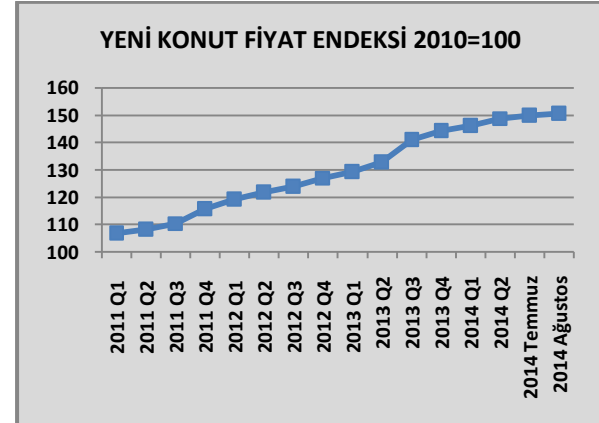
DÖNEM	TOPLAM	BİRİNCİ EL	İKİNCİ EL
2013 OCAK-AĞUSTOS	760.101	340.404	419.697
2014 OCAK-AĞUSTOS	715.501	330.644	385.457
% DEĞİŞİM	-5,9	-2,9	-8,2

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Yeni Konut Fiyatları Artışları Yavaşlıyor; Yıllık Yüzde 8,4

Yeni konut fiyatlarının artışı 2014 yılında giderek yavaşlamaktadır. İlk sekiz ayda yeni konut fiyat artışları sadece 4,3 olmuştur. Ağustos ayında bir önceki yılın aynı ayına göre ise artış yüzde 8,4'e kadar inmiştir. Son bir yılda yeni konut fiyatlarında en yüksek artış yüzde 8,5 ile 3+1 tipi konutlarda olmayı sürdürmektedir. Yılın ikinci çeyrek döneminden sonra beklentilerde yaşanan iyileşmeye rağmen yeni konut fiyatlarında yavaşlama eğilimi halen sürmektedir.

ŞEKİL.4 YENİ KONUT FİYAT ENDEKSİ(2010=100)

Kaynak: REIDIN Yeni Konut Fiyat Endeksi

TÜRKİYE İNŞAAT VE YAPI SEKTÖRÜ

2014 İlk Yarısında Alınan Konut Yapı Ruhsatları Yüzde 27,3 Arttı

2014 yılı ilk çeyrek döneminde alınan konut yapı ruhsatları geçen yılın aynı çeyreğine göre yüzde 76,2 oranında artmış ve 278.051 daire olarak gerçekleşmişti.

Yılın ikinci çeyrek döneminde ise alınan konut yapı ruhsatları sadece yüzde 5,3 artarak 278.051 olarak gerçekleşmiştir.

Böylece yılın ilk yarısında alınan konut yapı ruhsatları geçen yılın ilk yarısına göre yüzde 27,3 artmış ve 523.029 daire olmuştur.

2014 yılı ilk yarısında alınan yapı kullanım izin belgesi sayısı ise 413.048 olmuş ve geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 32,4 artmıştır.

TABLO.6 ALINAN KONUT YAPI RUHSATI VE KULLANIM İZİN BELGELERİ

DÖNEM	YAPI RUHSATI DAİRE SAYISI	YAPI KULLANIM İZİN BELGESİ DAİRE SAYISI
2011	650.285	555.163
2012 Q1	144.405	115.761
2012 Q2	217.476	129.562
2012 Q3	168.116	123.645
2012 Q4	225.873	177.980
2012	755.870	546.948
2013 Q1	157.769	148.812
2013 Q2	232.574	151.207
2013 Q3	198.432	154.216
2013 Q4	222.009	241.443
2013	810.784	695.678
2014 Q1	278.051	152.975
2014 Q2	244.978	260.073
2014 1Y	523.029	413.048
2013 1Y	410.812	311.839

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

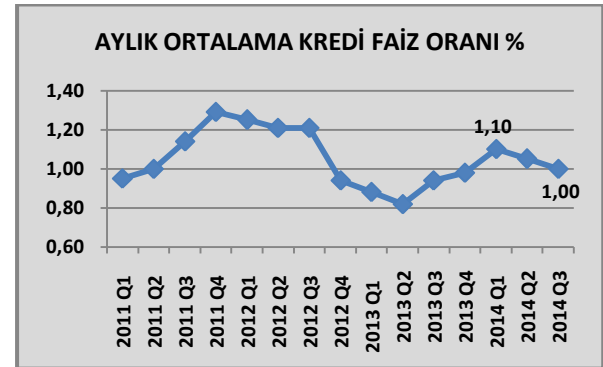
Kaynak: TBB Risk Merkezi, TCMB

Eylül Ayında Konut Kredileri Aylık Ortalama Faizi Değişmedi; Yüzde 1,0

Konut kredisi aylık ortalama faiz oranları 2014 yılının ilk çeyrek döneminde

artış eğilimi içine girmiş ve Mart ayında yüzde 1,10'a kadar yükselmisti. Nisan ayında durağanlaşan konut kredisi faiz oranları Mayıs ayından itibaren ise bu kez gerilemeye başlamış ve Ağustos ayında yüzde 1,0'e kadar inmişti. Faiz oranlarında gerileme durağanlaşmış ve Eylül ayında da aylık ortalama yüzde 1,0 olarak gerçekleşmiştir.

ŞEKİL.5 KONUT KREDİSİ AYLIK ORTALAMA FAİZ ORANLARI %

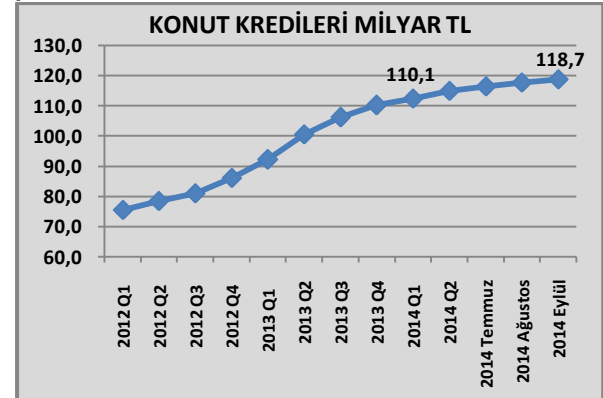

Kaynak: Ekonomi ve Strateji Danışmanlık Hizmetleri

Konut Kredilerinde Yıllık Büyüme Yüzde 11,9

Aralık ayı sonunda 110,1 milyar TL olan konut kredileri Eylül ayında 118,7 milyar TL'ye ulaşmıştır. Eylül ayı itibariyle konut kredilerinde yıllık büyüme yüzde 11,9'e gerilemiştir.

ŞEKİL.6 KONUT KREDİLERİ STOKU

Kaynak: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu

TÜRKİYE İNŞAAT MALZEMELERİ SANAYİ

İnşaat Malzemesi Sanayi Üretiminde Temmuz Ayında Önemli Gerilemeler Yaşandı

2014 yılının ilk üç ayında inşaat malzemeleri üretimi geçen yılın oldukça üzerinde gerçekleşmişti. Buna karşın Nisan ve Mayıs aylarında önemli alt sektörlerde üretim geçen yılın aynı aylarının altında kalırken, Haziran ayında da önemli inşaat malzemesi alt sektörlerinde üretim geçen yılın aynı ayına göre gerilemişti.

Temmuz ayında ise sanayi üretimleri hemen tüm sektörlerde gerilerken birçok sektörde gerilemeler iki haneli rakamlarda gerçekleşmiştir.

Temmuz ayında üretim verileri izlenen 26 alt sektörden 22'sinde üretim geçen yılın aynı ayına göre gerilemiştir.

Temmuz ayında geçen yılın aynı ayına göre inşaat malzemeleri içinde önemli yer tutan çimento üretimi yüzde 16,9, hazır beton üretimi yüzde 20,8, taş ve mermerler üretimi yüzde 22,4, plastik inşaat malzemeleri üretimi yüzde 10,4 gerilemiştir.

Temmuz ayında yaşanan bu üretim gerilemelerinin bir nedeni Bayram nedeniyle çalışma günü sayısındaki azalmadır.

Bununla birlikte Temmuz ayı dahil son dört aydır yaşanan bu gerilemeler ile birlikte inşaat malzemesi sanayi üretimi genel performansı da düşmektedir. Yılın ikinci çeyreğinde inşaat malzemeleri sanayi üretimi oldukça zayıf bir büyüme gösterdikten sonra üçüncü çeyreğe de zayıf bir performans ile başlamıştır.

Ocak-Temmuz döneminde ortalama inşaat malzemeleri sanayi büyümesi ise son dört aydaki zayıflama ile birlikte geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 5,0'ler seviyesine inmiştir. Beş alt sektörde üretim artışı yüzde 10'un üzerindedir. Altı alt sektörde ise üretim geçen yılın gerisinde kalmıştır.

Ocak-Temmuz döneminde en yüksek üretim artış yüzde 23,4 ile duvar kağıtlarındadır. Onu sırası ile yüzde 21,4 artış ile metalden kapı ve pencere sektörü, yüzde 20,1 artış ile parke ve yer döşemeleri sektörü, yüzde 16,0 artış ile boya ve vernik sektörü izlemektedir.

TABLO.7 ALT SEKTÖRLERDE SANAYİ ÜRETİMİ BÜYÜME 2014 OCAK-TEMMUZ

ALT SEKTÖRLER	TEMMUZ	OCAK-TEMMUZ
Duvar Kağıdı	-42,6	23,4
Metalden Kapı ve Pencere	-10,5	21,4
Birleştirilmiş Parke Yer Döşemeleri	2,0	20,1
Boya, vernik ve benzeri kaplayıcı mad.	15,5	16,0
Elektrikli Aydınlatma Ekipleri	-4,7	11,4
Kireç ve Alçı	-11,2	9,1
İnşaat Amaçlı Alçı Ürünleri	2,2	8,7
Seramik Karo ve Kaldırım Taşları	10,8	7,7
İnşaat Amaçlı Beton Ürünlerin	-5,5	6,9
Fırın. Kilden Tuğla, Karo ve İnşaat Malz.	-7,8	5,1
Düz Cam	3,2	4,9
Kilit ve Menteşe	-16,7	4,5
Diğer Camlar (Teknik Camlar)	-27,2	3,8
Bina Doğra. ve Marangozluk Ürünleri	-16,5	3,3
Seramik Sıhhi Ürünler	-2,3	2,0
Merkezi Isıtma Rad., Sıcak Su Kazanları	-14,6	1,8
Çimento	-16,9	1,5
Plastik İnşaat Malzemesi	-10,4	1,5
Ana Demir ve Çelik Ürünleri	-0,9	1,5
Kablolar	-11,6	1,3
Diğer musluk ve valf/vana	-18,2	-0,8
Hazır Beton	-20,8	-1,1
Metal Yapı ve Yapı Parçaları	-18,3	-4,8
Taş ve Mermerler	-22,4	-5,9
Çelik Tüpler, Borular, İçi Boş Profiller	-26,5	-7,6
Soğutma ve Havalandırma Donanımları	-42,3	-30,4

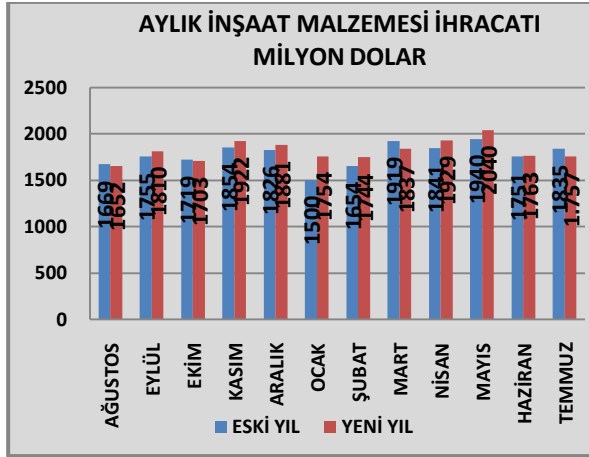
Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

TÜRKİYE İNŞAAT MALZEMELERİ SANAYİ

Temmuz Ayında İhracat Geriledi

2014 yılı Temmuz ayında inşaat malzemesi ihracatı uzun süreden sonra gerilemiştir. İhracat geçen yılın aynı ayına göre yüzde 4,3 düşerek 1,76 milyar dolar olmuştur. Bu ihracat gerilemesinde çalışılan gün sayısındaki azalma da etkili olmuştur. Yılın ilk yedi ayında ihracat 12,74 milyar dolar olmuş ve ihracat yüzde 3,0 artmıştır.

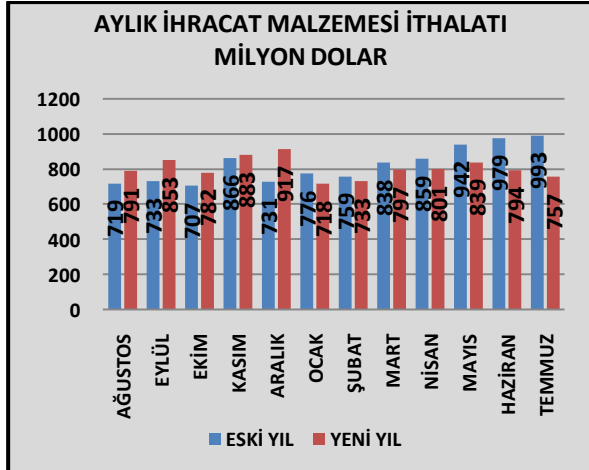
ŞEKİL.7 İNŞAAT MALZEMELERİ İHRACATI AYLIK

İthalatta Gerileme Sürüyor

Temmuz ayında ithalat yüzde 23,8 düşmüştür. Yılın ilk yedi ayında ithalat 5,44 milyar dolar, ithalattaki gerileme ise yüzde 11,5 olmuştur.

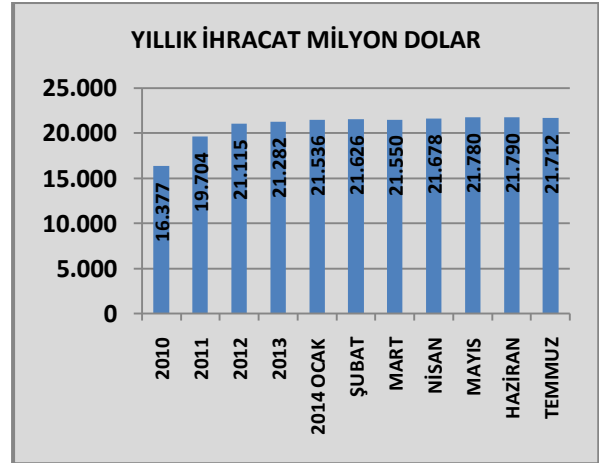
ŞEKİL.8 İNŞAAT MALZEMELERİ İTHALATI AYLIK

Yıllık İhracat 21,71 Milyar Dolar

2014 yılı Temmuz ayında yıllık ihracat 21,71 milyar dolar olmuştur. Yıllık ihracat artışı (2013 sonuna göre) yüzde 2,0 olarak gerçekleşmiştir. 2014 yılının ilk yedi aylık döneminde ihracat performansı kademeli olarak düşmektedir. Bölge ülkelerinde yaşanan sıkıntılar nedeniyle ihracat artışı ivme kaybetmeye devam etmektedir.

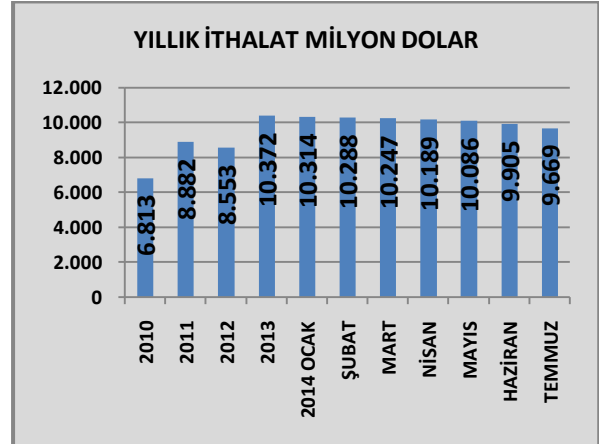
ŞEKİL.9 İNŞAAT MALZEMELERİ İHRACATI YILLIK

Yıllık İthalatta Gerileme Hızlandı

2014 yılında inşaat malzemeleri ithalatı gerilemektedir. Gerileme Haziran ve Temmuz aylarında hızlanmıştır. Yıllık ithalat Temmuz ayı itibariyle 9,67 milyar dolara inmiştir.

ŞEKİL.10 İNŞAAT MALZEMELERİ İTHALATI YILLIK

TABLO.8 İNŞAAT MALZEMELERİ İHRACATI
OCAK-TEMMUZ MİLYON DOLAR

SEKTÖRLER	2013/7	2014/7	DEĞİŞİM %
ALÇI	52.2	43.6	-16,4
ÇİMENTO	480.9	395.2	-17,8
BOYALAR VE VERNİKLER	266.6	266.6	0,0
PLASTİK İNŞAAT MALZEMELERİ	775.9	868.1	11,9
AĞAÇTAN İNŞAAT MALZEMELERİ	264.0	354.0	34,1
DUVAR KAĞITLARI	7.5	9.4	26,3
İŞLENMİŞ TAŞLAR (MERMER, GRANİT)	623.7	675.1	8,2
MİNERAL YÜNLER	14.5	14.0	-3,2
ASFALT, ALÇI, ÇİMENTO VE BETONDAN EŞYA	95.1	86.0	-9,5
TUĞLALAR, KAROLAR, KİREMİTLER	4.4	5.3	20,6
SERAMİK KAPLAMALAR	359.4	369.0	2,7
SERAMİK SAĞLIK GEREÇLERİ	118.8	133.7	12,6
DÜZ CAM, YALITIM CAMI, CAM TUĞLA	67.6	86.0	27,2
CAM YÜNÜ	58.8	63.7	8,5
DEMİR ÇELİK ÇUBUK, PROFİL, TELLER VE ÇİVİ	3.668.1	3.545.6	-3,3
DEMİR ÇELİKTEN BORU VE BORU BAĞLANTI PARÇA	1.015.6	995.8	-1,9
DEMİR ÇELİKTEN İNŞAAT AKSAMI	803.0	890.3	10,9
DEMİR ÇELİK VİDA, CİVATA SOMUN	174.1	207.8	19,3
DEMİR ÇELİKTEN RADYATÖRLER	230.6	245.4	6,4
DEMİR ÇELİK SAĞLIK GEREÇLERİ	47.6	49.3	3,6
ALÜMİNYUMDAN İNŞAAT MALZEMESİ VE AKSAMI	506.3	556.9	10,0
ALÜMİNYUMDAN SAĞLIK GEREÇLERİ	58.8	68.7	16,8
KİLİTLER VE DONANIM EŞYASI	330.3	405.9	22,9
ISITMA VE SOĞUTMA CİHAZLARI	449.5	457.0	1,7
ASANSÖRLER VE LİFTLER	27.3	31.0	13,6
MUSLUKLAR VE VANALAR	229.2	268.2	17,0
ELEKTRİK MALZEMELERİ	316.9	332.1	4,8
YALITIMLI KABLOLAR	955.8	1.009.6	5,6
AYDINLATMA CİHAZLARI	164.4	177.1	7,7
PREFABRİK YAPILAR	204.7	127.6	-37,7
İNŞAAT MALZEMELERİ	12.372.6	12.739.2	3,0

Çalışmada yer alan tüm dış ticaret verilerinin sayısal kaynağı Türkiye İstatistik Kurumu'dur.

TABLO.9 İNŞAAT MALZEMELERİ İTHALATI
OCAK-TEMMUZ MİLYON DOLAR

SEKTÖRLER	2013/7	2014/7	DEĞİŞİM %
ALÇI	4.90	4.91	0,1
ÇİMENTO	6.7	10.1	50,3
BOYALAR VE VERNİKLER	337.8	361.0	6,9
PLASTİK İNŞAAT MALZEMELERİ	235.5	218.2	-7,3
AĞAÇTAN İNŞAAT MALZEMELERİ	444.7	364.7	-18,0
DUVAR KAĞITLARI	31.5	51.4	62,9
İŞLENMİŞ TAŞLAR (MERMER, GRANİT)	144.9	137.5	-5,1
MİNERAL YÜNLER	31.9	38.7	21,1
ASFALT, ALÇI, ÇİMENTO VE BETONDAN EŞYA	53.9	40.3	-25,2
TUĞLALAR, KAROLAR, KİREMİTLER	1.81	2.25	24,9
SERAMİK KAPLAMALAR	60.7	62.4	2,7
SERAMİK SAĞLIK GEREÇLERİ	5.3	5.8	11,5
DÜZ CAM, YALITIM CAMI, CAM TUĞLA	99.5	108.6	9,2
CAM YÜNÜ	107.0	118.9	11,1
DEMİR ÇELİK ÇUBUK, PROFİL, TELLER VE ÇİVİ	359.4	278.4	-22,5
DEMİR ÇELİKTEN BORU VE BORU BAĞLANTI PARÇA	581.1	480.9	-17,2
DEMİR ÇELİKTEN İNŞAAT AKSAMI	116.2	139.5	20,0
DEMİR ÇELİK VİDA, CİVATA SOMUN	357.6	377.4	5,6
DEMİR ÇELİKTEN RADYATÖRLER	12.2	11.2	-7,7
DEMİR ÇELİK SAĞLIK GEREÇLERİ	9.8	10.2	4,7
ALÜMİNYUMDAN İNŞAAT MALZEMESİ VE AKSAMI	66.5	52.7	-20,6
ALÜMİNYUMDAN SAĞLIK GEREÇLERİ	26.9	20.6	-23,3
KİLİTLER VE DONANIM EŞYASI	337.6	359.4	6,5
ISITMA VE SOĞUTMA CİHAZLARI	1.106.8	558.5	-49,5
ASANSÖRLER VE LİFTLER	59.9	68.9	15,0
MUSLUKLAR VE VANALAR	411.4	366.0	-11,0
ELEKTRİK MALZEMELERİ	649.2	629.9	-3,0
YALITIMLI KABLOLAR	194.2	205.7	5,9
AYDINLATMA CİHAZLARI	279.2	334.8	19,9
PREFABRİK YAPILAR	9.9	18.1	82,1
İNŞAAT MALZEMELERİ	6.145.0	5.438.3	-11,5

Gruplandırmalar için uluslararası sınıflandırmalar kullanılmıştır. İnşaat malzemesi toplam verileri Çalışma Ekibi tarafından hesaplanmaktadır.

TÜRKİYE EKONOMİSİ

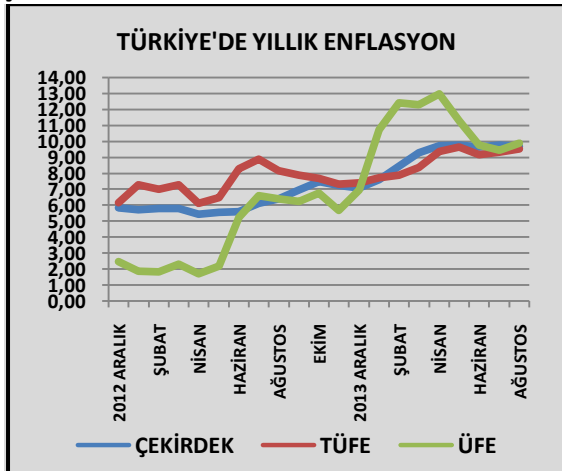
Enflasyon Ağustos Ayında da Beklentilerin Üzerinde Gerçekleşti

Yılın ilk aylarında döviz kurlarındaki artışa bağlı olarak önemli ölçüde artan enflasyonda, Mayıs ayındaki zirve seviyesinden sonra yaz aylarında hissedilir bir düşüş olacağı beklentisi oluşmuştur.

Ancak Haziran ve Temmuz aylarından sonra Ağustos ayında da enflasyonda beklenen düşüş oluşmamıştır. Yaz aylarında enflasyon beklentilerin oldukça üzerinde gerçekleşmiştir. Özellikle gıda fiyatlarındaki katılık sürmektedir. Ağustos ayı itibariyle TÜFE yıllık yüzde 9,54 seviyesindedir. Buna bağlı olarak yılsonu enflasyon beklentileri de yüzde 9,0'a yakın kalmaktadır.

Çekirdek enflasyon yıllık yüzde 9,68, üretici fiyatları ise yıllık yüzde 9,88 seviyesindedir ve bu oranlar TÜFE'nin önümüzdeki aylarda da yüksek kalacağına işaret etmektedir. Enflasyondaki bu katılaşma nedeniyle Merkez Bankası sıkı para politikasını sürdürmek zorunda kalmaktadır.

ŞEKİL.11 ENFLASYON

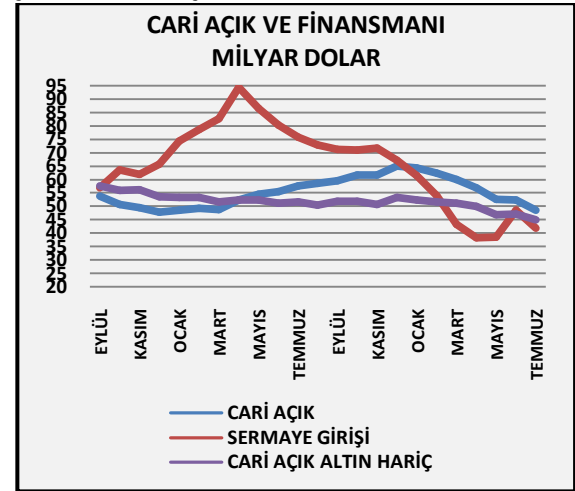

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Cari Açık Kontrol Altında

Yılın ilk yedi ayında cari açık geçen yılın aynı dönemine göre önemli ölçüde gerilemiş ve Temmuz ayı sonunda yıllık 48,5 milyar dolara inmiştir. Cari açıktaki gerileme önümüzdeki aylarda da sürecektir.

ŞEKİL.12 CARİ AÇIK VE FİNANSMANI

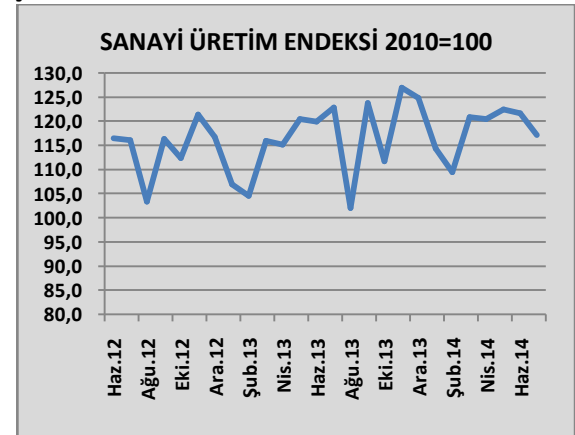

Kaynak: T.C Merkez Bankası

Sanayi Üretiminde Büyüme Zayıflıyor

Sanayi üretimi 2014 yılı Temmuz ayında geçen yılın aynı ayına göre yüzde 4,6 gerilemiştir. Sanayi üretiminde büyüme performansı zayıflamaktadır.

ŞEKİL.13 SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ 2010=100

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

TÜRKİYE EKONOMİSİ

Merkez Bankası Sıkı Para Politikasını Sürdürüyor

Merkez Bankası sıkılaştan küresel mali koşullar ile katılaştan enflasyon karşısında sıkı para politikasını sürdürürken Eylül ayında faizlerinde değişikliğe gitmemiş, faiz oranlarında bir indirim yapamamıştır.

Yılın ikinci çeyreğinde ortaya çıkan göreceli iyimser koşullar içinde Merkez Bankası Mayıs ayından itibaren başladığı faiz indirimlerine Ağustos ayına kadar deva etmişti. Merkez Bankası politika faizini yüzde 10,0'dan yüzde 8,25 seviyesine çekmişti.

Merkez Bankası Eylül ayında politika faizini yüzde 8,25'de sabit tutmuş ve sıkı para politikasının süreceğini açıklamıştır.

Merkez Bankası'nın bundan sonra faiz indirebilmesi için enflasyonda kalıcı ve önemli bir gerilemenin ortaya çıkması gerekecektir.

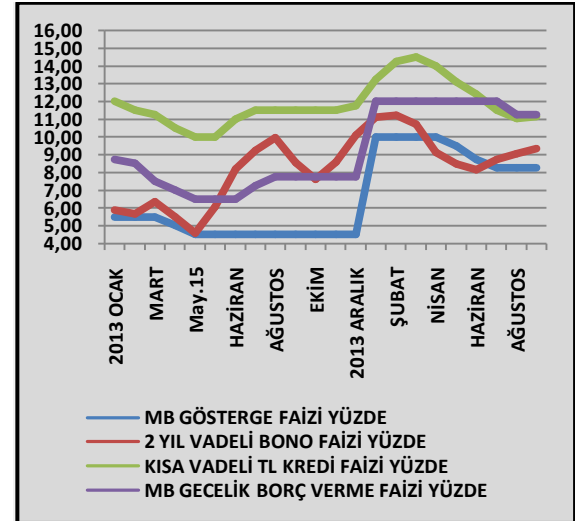
Türk Lirası Faizlerde Gerileme Sona Eriyor

Yılın ikinci çeyreğinde azalan küresel ve siyasi riskler ile birlikte TL faizleri piyasada gevşemeye başlamıştı. Mayıs-Temmuz döneminde Merkez Bankasının politika faizlerini 1,75 puan indirmesi ile birlikte TL faizler aşağı yönlü olmuştu.

Ancak enflasyonda oluşan katılık, küresel mali koşulların sıkılaşması, dünyada faiz artışı eğilimini oluşması ve Merkez Bankası'nın sıkı para politikası ile birlikte faizlerde gerilemenin sonuna gelinmiştir. Önümüzdeki dönemde TL faizler artış yönünde olacaktır.

Bono, Mevduat ve kredi faizlerinde gerileme sona ermiş olup, yılsonuna kadar kademeli bir artış olacağı öngörülmektedir.

ŞEKİL.14 TÜRK LİRASI FAİZ ORANLARI

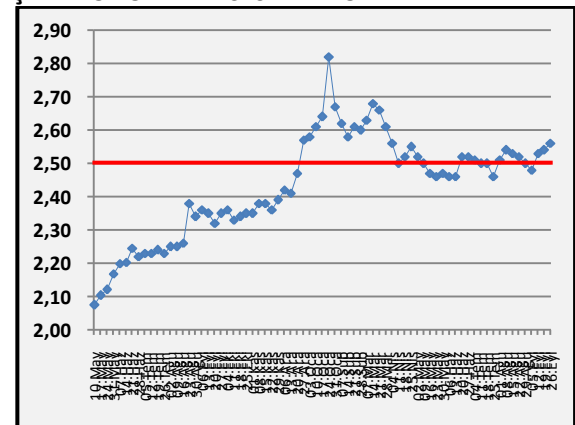

Kaynak: T.C Merkez Bankası

Türk Lirası Değer Kaybediyor

Yılın ilk aylarındaki hızlı artışlardan sonra sepet kur ilkbahar ve yaz ayları boyunca 2,50 TL seviyesinde kalmıştı. Ancak küresel mali koşullardaki sıkılaşma ile birlikte Türk Lirası değer kaybetmeye başlamıştır. TL sepet kur 2,55 seviyesine kadar yükselmiştir. Yılsonuna kadar Türk Lirasında değer kaybı sürecektir.

ŞEKİL.15 TÜRK LİRASI SEPET KUR

Kaynak: T.C Merkez Bankası

DÜNYA EKONOMİSİ

Avrupa Merkez Bankası Eylül Ayında Yeni Parasal Genişleme Önlemleri Aldı

Avrupa Birliği'nde ekonomik büyümede yaşanan ivme kaybı ve deflasyon (fiyatların gerilmesi) riski karşısında Avrupa Merkez Bankası Eylül ayında yeni parasal genişleme kararları almıştır.

AMB para politikasındaki gevşemeyi üç kanaldan gerçekleştirecektir. Banka, öncelikle uyguladığı üç faiz oranında da indirimlere gitmiştir. Politika faizini yüzde 0,05'e düşürmüştür.

AMB ikinci olarak varlık alımlarına karar vermiş olup 500 milyar Euro'ya kadar bankalardan varlık satın alarak ilave likidite sağlayacaktır. Üçüncü olarak ise AMB yine bankalara kredi kullandırmaları koşulu ile 400 milyar Euro verecek olup ilk adımda 88 milyar Euro sağlamıştır.

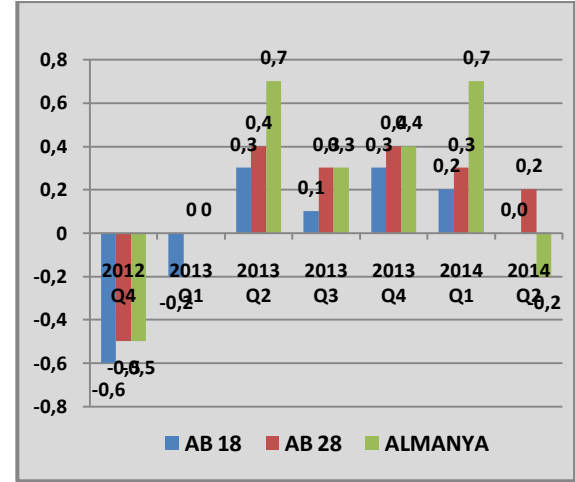
Banka ayrıca tahvil alımları ile piyasaya sürdüğü likiditeyi de geri çekmeyecektir. Böylece piyasalarda daha çok likidite kalacaktır.

Yeni Önlemler Avrupa Birliği'nde İvme Kaybeden Ekonomik Büyümeyi Destekleyecek

Küresel krizden en çok etkilenen bölge olan Avrupa Birliğinde ekonomi beş çeyrek üst üste küçüldükten sonra ilk kez 2013 yılının ikinci çeyrek döneminde büyüme göstermişti. Avrupa Birliği ve Euro Bölgesi 2014 yılı ilk çeyrek dönemine kadar bir önceki çeyrek döneme göre büyümüştü.

Ancak AB ve Euro bölgesinde ikinci çeyrekte iktisadi faaliyetler zayıflamaya başlamış ve ekonomik büyüme ivme kaybetmiştir. 2014 yılı ikinci çeyrek döneminde Euro bölgesi bir önceki çeyrek döneme göre büyümekle birlikte, AB-28 yüzde 0,2 büyümüş, Almanya ise yüzde 0,2 küçülmüştür.

ŞEKİL. 16 AB EKONOMİK BÜYÜME

Kaynak: Eurostat

Avrupa Merkez Bankası'nın yeni önlemleri ile ekonomik büyümedeki yavaşlamanın tekrar ivme kazanması beklenmektedir

Avrupa Merkez Bankası kararları ile büyüme hızlanırsa bunun inşaat sektörünü de olumlu etkilemesi beklenmelidir.

Avrupa Birliği ekonomisinde toparlanma AB ithalatındaki artışın sürmesini de destekleyecektir.

AB ithalatındaki artış Türkiye'nin inşaat malzemesi ihracatını da olumlu etkileyecektir.

DÜNYA EKONOMİSİ

2014 Yılında Dünya Ekonomisi Geçen Yılın Üzerinde, Beklentilerin İse Altında Büyüyor

Dünya ekonomisinde yılın ilk yarısında büyüme verileri geçen yılın üzerinde ancak beklentilerin altında gerçekleşmektedir.

OECD ülkelerinde ekonomik büyüme 2014 yılının ilk çeyrek döneminde yüzde 2,0, ikinci çeyrek döneminde ise yüzde 1,9 olmuştur. Euro Bölgesi, İngiltere ve ABD’de ekonomik büyüme geçen yılın üzerinde gerçekleşmektedir. Gelişen ülkeler içinde Çin, Hindistan ve Endonezya göreceli yüksek büyüme performansını sürdürmektedir.

Dünya ekonomisinde büyümenin yılın ikinci yarısında da geçen yılın üzerinde gerçekleşmesi beklenmektedir.

TABLO. 10 DÜNYA EKONOMİSİ
SEÇİLMİŞ ÜLKELER BÜYÜME

	2013 Q2	2013 Q3	2013 Q4	2014 Q1	2014 Q2
ABD	1,6	2,0	2,6	1,9	2,5
ALMANYA	0,5	0,6	1,4	2,3	1,3
JAPONYA	1,3	2,4	2,5	2,7	0,0
FRANSA	0,5	0,3	0,8	0,8	0,1
İTALYA	-2,1	-1,9	-0,9	-0,5	-0,2
İNGİLTERE	2,0	1,9	2,8	3,1	3,2
ÇİN	7,5	7,8	7,7	7,4	7,5
HİNDİSTAN	3,9	5,0	4,5	5,9	5,9
BREZİLYA	3,3	2,2	2,0	1,9	-0,8
ENDONEZYA	5,8	5,7	5,6	5,3	5,1
EURO BÖLG.	-0,6	-0,3	0,5	1,0	0,7
OECD	1,1	1,6	2,2	2,0	1,9

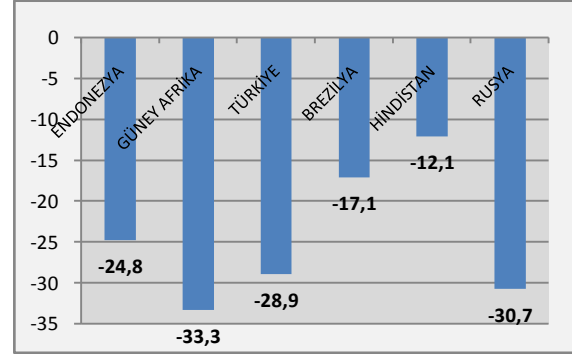
Kaynak: OECD

ABD Merkez Bankası FED’in Faiz Artışı Gelişen Ülkeleri Etkileyecek; Para Birimleri Değer Kaybedecek

ABD Merkez Bankası FED’in faiz artışı ile birlikte oluşacak yeni küresel koşullar bir

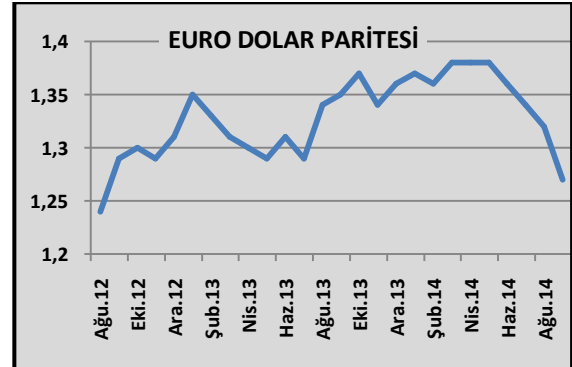
grup gelişen ülkeyi daha çok etkileyecektir. Bu grubu yüksek cari açığı, yüksek enflasyonu ve dış kaynaklara yüksek bağımlılığı olan ülkeler oluşturmaktadır. Türkiye de, Arjantin, Rusya, Brezilya, Hindistan, Güney Afrika Cumhuriyeti ve Endonezya ile birlikte bu grup içinde gösterilmektedir. Bu ülkelerde yerel para birimleri değer kaybetmektedir.

ŞEKİL.17 SEÇİLMİŞ ÜLKELERİN PARA BİRİMLERİNDE DOLARA KARŞI DEĞİŞİM 2013-2014 EYLÜL

Dolar Güçleniyor Emtia Fiyatları Zayıflıyor

Küresel mali piyasalarda ABD’nin faiz artışı sürecine yaklaşılması ile birlikte Dolar değer kazanmakta, diğer para birimleri ve özellikle Euro zayıflamaktadır. Emtia fiyatları da zayıflama eğilimine girmiştir.

ŞEKİL.18 EURO DOLAR PARİTESİ

Kaynak: Reuters Günlük Verileri

DÜNYA İNŞAAT SEKTÖRÜ

ABD'de İnşaat Harcamaları Zirvede

ABD'de konut ve konut dışı inşaat harcamalarında toparlanma ikinci çeyrek dönemde ve özellikle de Temmuz ayında hızlanmıştır. Yıllık inşaat harcamaları Temmuz ayında 981,3 milyar dolar ile zirveye çıkmıştır.

TABLO.11 ABD İNŞAAT HARCAMALARI
YILLIK MİLYAR DOLAR

DÖNEM	KONUT İNŞAATI	KONUT DIŞI BİNA İNŞAATI	TOPLAM İNŞAAT
2012 Q2	277.7	478.6	756.3
2012 Q3	296.9	500.6	797.5
2012 Q4	303.3	532.3	835.6
2013 Q1	325,1	544.0	869.2
2013 Q2	341,1	556,0	897.1
2013 Q3	346,1	570,4	916,5
2013 Q4	363,8	582,9	946,7
2014 Q1	383,0	568,6	951.6
2014 NİSAN	365,8	594,5	960,3
2014 MAYIS	361,8	611,0	972,8
2014 HAZİRAN	360,8	602,9	963,7
2014 TEMMUZ	363,5	617,8	981,3

Kaynak: US Bureau Of Census

ABD'de Yeni Ev Satışları ile Konut Fiyatları Artıyor

ABD'de yeni ev satışları Ağustos ayında son 6 yılın en yüksek seviyesine çıkmıştır. Konut fiyatları da kademeli olarak yükselişini sürdürmektedir.

TABLO.12 ABD KONUT SEKTÖRÜ

DÖNEM	YENİ EV SATIŞLARI AYLIK BİN	MEVCUT EV SATIŞLARI YILLIK BİN	KONUT FİYAT ENDEKSİ CS 20
2012 Q4	396	4.900	146,0
2013 Q1	443	4.940	148,6
2013 Q2	455	5.060	159,5
2013 Q3	403	5.260	165,7
2013 Q4	441	4.870	165,6
2014 Q1	407	4.590	166,8
2014 NİSAN	413	4.660	168,7
2014 MAYIS	454	4.910	170,7
2014 HAZİRAN	422	5.030	172,3
2014 TEMMUZ	412	5.140	-
2014 AĞUSTOS	504	5.050	-

Kaynak: US National Association of Realtors, US Bureau of Census, S&P Case Shiller Index

Euro Alanında İnşaat Sektöründe Büyüme Yavaşlayarak Sürüyor

Avrupa Birliği ve Euro bölgesinde inşaat sektörü üç yıllık küçülme ardından 2014 yılı ilk çeyrek döneminde 6,6 oranında büyümüştü. Büyüme, ikinci çeyrekte ise yüzde 3,4 olarak gerçekleşmiştir. İnşaat sektöründe büyüme ivme kaybetmekte olup Temmuz ayında yüzde 0,4'e gerilemiştir.

TABLO.13 EURO ALANI İNŞAAT SEKTÖRÜ
BÜYÜME DEĞİŞİM YÜZDE

DÖNEM	TOPLAM İNŞAAT SEKTÖRÜ	KONUT İNŞAATI	KONUT DIŞI BİNA İNŞAATI
2012 Q1	-5.9	-5.3	-9.0
2012 Q2	-6.1	-5.7	-7.7
2012 Q3	-4.7	-4.0	-6.5
2012 Q4	-4.3	-4.1	-5.1
2013 Q1	-5,9	-5,5	-7,4
2013 Q2	-3,6	-3,6	-4,1
2013 Q3	-1,2	-1,1	-2,0
2013 Q4	-1,3	-1,1	-2,2
2014 Q1	6,6	7,1	5,0
2014 Q2	3,4	4,2	0,9
2014 TEMMUZ	0.4	0,8	-2,0

Kaynak: Eurostat

Metal İnşaat Malzemesi Fiyatları Eylül Ayında Durağan

Eylül ayında inşaat demiri ve bakır fiyatları gerilerken, kereste fiyatları artış eğilimindedir.

TABLO.14 İNŞAAT MALZEMESİ FİYATLARI

DÖNEM	İNŞAAT DEMİRİ TON/DOLAR	BAKIR 100 LIBRE/DOLAR	DÜZ KERESTE 2,36 M3/DOLAR
HAZİRAN	682	349,88	330
EYLÜL	661	373,58	332
2012 ARALIK	656	364,93	370
MART	630	336,83	423
HAZİRAN	623	325,53	340
EYLÜL	640	334,20	364
2013 ARALIK	643	331,40	379
MART	630	292,40	387
HAZİRAN	655	314.40	371
EYLÜL	645	303.50	394

Kaynak: Platts-Mc Graw Hill Financial, National Association of Home Builders, COMEX,

ÖZEL BÖLÜM

İNŞAAT MALZEMESİ İHRACAT PAZARLARIMIZ VE 2014 YILINDA GELİŞMELER

Türkiye inşaat malzemeleri sektörü 22 milyar doları aşan ihracatı ile Türkiye'nin en yüksek ihracat yapan sektörü olmayı sürdürmektedir. İnşaat malzemeleri sanayinin ihracatı çok sayıda alt sektörden ve çok çeşitli ürünlerden oluşmaktadır. Bu nedenle ihracat pazarları da çok çeşitlilik göstermektedir.

İnşaat pazarlarındaki gelişmeler doğal olarak inşaat malzemesi ihracatında belirleyici olmaktadır. 2014 yılında birçok önemli ihracat pazarımızda yine önemli gelişmeler yaşanmaktadır ve bu gelişmeler ihracatımızı artış veya azalış yönünde etkilemektedir.

Irak tek başına yüzde 15 payı ile en büyük pazarı oluşturmaktadır. Irak'ta yaşanan gelişmeler nedeniyle inşaat işlerinde ve ihracatta kayıplar yaşanmaktadır. Ocak-Temmuz döneminde ihracat yüzde 16,0 düşmüştür. Libya ve Cezayir ile olan siyasi ilişkilerdeki bozulma da ihracatı olumsuz etkilemektedir.

Rusya-Ukrayna gerginliği zaten zayıflamakta olan Rusya pazarına ihracatı sınırlamaktadır. Rusya'ya ihracat yüzde 11,1 gerilemiştir.

Birbirinden farklı coğrafyalarda yer alan Fransa, Azerbaycan ve S.Arabistan ise ihracatımızın gerilediği diğer üç pazardır.

Avrupa Birliği Türkiye inşaat malzemeleri sanayi için en önemli pazarlardan bir diğeridir. İngiltere ve Almanya büyük pazarlardır.

Her iki ülkede ekonomik büyümenin hızlanması ve inşaat sektörlerindeki yeniden büyüme ile bu iki ülkeye ihracatımız önemli ölçüde artmaktadır.

Uzak pazar ABD'ye de ihracatımız artmaktadır. ABD'de inşaat ve konut sektöründeki toparlanma ihracatımızı desteklemektedir.

Romanya, Bulgaristan ve Gürcistan sınır komşularımız olup ihracatımızı arttırdığımız ülkelerdir.

İran, İsrail ve Mısır gibi siyasi ilişkilerimizde dalgalanma yaşanan üç ülkeye de ihracatımız artmaktadır.

TABLO. 15 İNŞAAT MALZEMESİ İHRACATININ İLK 20 PAZARDA DEĞİŞİMİ

ÜLKELER	2013 /7 MİLYON DOLAR	2014 /7 MİLYON DOLAR	DEĞİŞİM %
FRANSA	279.6	270.1	-3,4
RUSYA	468.5	416.3	-11,1
AZERBAYCAN	505.9	407.5	-19,4
CEZAYİR	259.0	189.6	-26,8
LİBYA	506.6	405.2	-20,0
IRAK	1.896.1	1.592.5	-16,0
S.ARABİSTAN	435.5	321.8	-26,1
ALMANYA	502.1	585.4	16,6
İNGİLTERE	568.8	736.4	29,5
ROMANYA	197.5	246.6	24,8
BULGARİSTAN	141.8	157.9	11,3
GÜRCİSTAN	187.0	226.1	20,9
TÜRKMENİSTAN	411.5	471.0	14,5
MISIR	148.5	278.6	87,6
ABD	570.9	677.6	18,7
İRAN	255.5	412.1	61,3
İSRAİL	436.6	507.8	16,3
BAE	394.7	521.7	32,2
YEMEN	232.6	246.9	6,1